



RAPPORTAGE SUBSIDIE PEILING 2026

Inleiding

Subsidies zijn een belangrijk instrument voor ondernemers en werkgevers om te investeren in innovatie, verduurzaming en de ontwikkeling van mensen en organisaties. Tegelijkertijd blijkt in de praktijk dat het vinden, aanvragen en verantwoorden van subsidies tijd, kennis en capaciteit vraagt. Voor sommige ondernemers en werkgevers is dat een drempel, waardoor kansen soms blijven liggen, terwijl ze bedoeld zijn om onze economie te versterken.

Daarom hebben VNO-NCW MKB Noord en partner ASBR Subsidium B.V. in 2026 wederom een peiling uitgevoerd onder ondernemers/werkgevers en een beperkt aantal publieke en non-profit organisaties in Noord-Nederland. De peiling is verspreid via VNO-NCW MKB Noord, NPAL, Noorderlink, Younglink, gemeente Súdwest-Fryslân, relaties van ASBR Subsidium en via diverse sociale media zoals LinkedIn.

Ons doel is om inzicht te krijgen in hoe organisaties met subsidies omgaan, waar knelpunten zitten en waar behoefte is aan ondersteuning. Tevens kunnen en willen we de feedback uit de markt delen met subsidieverstrekkers en uitvoeringsorganisaties om regelingen effectiever aan te laten sluiten bij de praktijk. Met de uitkomsten willen we ook ondernemers beter helpen en onze gezamenlijke dienstverlening, waaronder de Subsidie Helpdesk Noord, beter aan te laten sluiten op de praktijk.

Korte verantwoording

In totaal zijn 121 respondenten geregistreerd. Niet iedereen heeft alle vragen ingevuld en daarom verschilt het aantal antwoorden per vraag. Bij vragen waar meerdere antwoorden konden worden gekozen, staat dat erbij als "meerdere antwoorden mogelijk". De aantallen achter de percentages (aantallen respondenten en noemers) zijn opgenomen in de bijlage/appendix van het volledige rapport.

Wie hebben er deelgenomen?

Voornamelijk private ondernemingen

De peiling is vooral ingevuld door private ondernemingen. Vier op de vijf deelnemers zijn private ondernemingen (80%). Daarnaast bestaat de respons uit organisaties zonder winstoogmerk (9,5%) en publieke organisaties (7,6%). Een klein deel valt in de categorie "anders" (2,9%).

Geografische spreiding over de drie provincies

De deelnemers zijn breed verspreid over Groningen, Friesland en Drenthe. Groningen wordt het vaakst genoemd (43,3%), gevolgd door Drenthe (39,4%) en Friesland (34,6%). Een klein deel geeft aan (ook) buiten Noord-Nederland gevestigd te zijn (5,8%).

Deze vraag was "meerdere antwoorden mogelijk", omdat organisaties in meer dan één provincie actief of gevestigd kunnen zijn.

Overwegend MKB-bedrijven (EU-definitie)

Het merendeel van de deelnemers valt onder de Europese MKB-definitie: 80,8% geeft aan MKB te zijn. 19,2% valt daar niet onder.

Veel kleine en middelgrote organisaties

De respons komt relatief vaak uit kleinere organisaties. 41,7% heeft minder dan 10 medewerkers en 33,0% heeft 10-50 medewerkers. Daarnaast heeft 3,9% 50-100 medewerkers, 7,8% 100-250 medewerkers en 13,6% meer dan 250 medewerkers.

Sectorale spreiding met nadruk op zakelijke dienstverlening en industrie

De sectorale spreiding laat een breed palet zien. De meeste deelnemers zijn actief in financiële en zakelijke dienstverlening (26,7%) en in industrie en productie (22,8%). Ook onderwijs en training (11,9%) en handel en detailhandel (11,9%) worden relatief vaak genoemd, naast meerdere andere sectoren.

Deze vraag was "meerdere antwoorden mogelijk".

Hoofdactiviteit is vooral (zakelijke) dienstverlening

Als belangrijkste activiteit wordt het vaakst overige zakelijke dienstverlening genoemd (32,3%). Daarna volgen industrie/productie (17,2%) en handel en/of verkoop (9,1%). Andere activiteiten komen ook voor, maar in kleinere aantallen.

Verantwoording

Aantallen antwoorden per vraag per categorie "aard organisatie" 105, "provincie" (meerdere antwoorden mogelijk) en "MKB-status" 104, "medewerkersomvang" 103; "Sectoren" (meerdere antwoorden mogelijk) 101 en "Hoofdactiviteit" 99. Het verschil met 121 komt door ontbrekende antwoorden per vraag. (Volledige tabellen met aantallen en noemers staan in de appendix.)

Tien meest opmerkelijke uitkomsten

MKB is sterk vertegenwoordigd in de respons

De peiling is duidelijk een MKB-peiling: 80,8% van de respondenten geeft aan onder de EU-MKB-definitie te vallen. Dat betekent dat de uitkomsten vooral het perspectief van mkb-werkgevers en ondernemers weergeven.

Subsidiegebruik in de afgelopen drie jaar: ruim de helft

54,9% van de respondenten geeft aan in de afgelopen drie jaar subsidies te hebben benut. Tegelijkertijd zegt 45,1% dat niet te hebben gedaan. Het laat een duidelijke "tweedeling" zien: een grote groep vindt subsidies wél, maar bijna de helft blijft er (nog) buiten.

Subsidies staan lang niet altijd structureel op de agenda

Slechts 36,3% zegt dat het inventariseren van subsidiemogelijkheden vast op de agenda staat. Bij 33,0% is dat niet zo en bij 24,2% gebeurt het "soms". Dit wijst erop dat subsidieverkenning vaak ad-hoc is, in plaats van onderdeel van een vaste routine.

Micro en kleinbedrijf vormen een groot deel van de deelnemers

41,7% van de respondenten heeft minder dan 10 medewerkers en 33,0% heeft 10-50 medewerkers. Dit helpt verklaren waarom tijd en administratieve belasting in de open antwoorden zo vaak terugkomen.

Brede spreiding over de drie provincies (meerdere antwoorden mogelijk)

Deelnemers zijn gevestigd in alle drie de noordelijke provincies. Groningen wordt het vaakst genoemd (43,3%), gevolgd door Drenthe (39,4%) en Friesland (34,6%). Omdat meerdere vestigingslocaties konden worden aangevinkt, tellen percentages op tot meer dan 100%.

Zakelijke dienstverlening en industrie springen eruit in sectorprofiel

De meest genoemde sector is financiële en zakelijke dienstverlening (26,7%), gevolgd door industrie en productie (22,8%). Daarnaast worden o.a. handel/detailhandel en onderwijs/training relatief vaak genoemd (beide 11,9%).

Hoofdactiviteit is vooral (zakelijke) dienstverlening

Als hoofdactiviteit wordt het vaakst "overige zakelijke dienstverlening" genoemd (32,3%). Daarna volgen industrie/productie (17,2%) en handel/verkoop (9,1%).

Wanneer subsidies worden benut, maken ze vaak het verschil tussen wel/niet starten

Bij de respondenten die de opbrengstvraag invulden, wordt het vaakst genoemd dat een project zonder subsidie niet had kunnen starten (53,3%). Daarnaast wordt genoemd dat projecten versneld konden starten (33,3%) of nieuwe inzichten opleverden (31,1%).

Open antwoorden zijn opvallend eensgezind over het grootste knelpunt: administratie/bewijslast

In de open verbeterpunten komt administratieve last/bewijslast het vaakst terug (indicatieve telling op tekstfragmenten). Respondenten noemen bijvoorbeeld facturen, betaalbewijzen en uitgebreide verantwoording, ook bij kleine bedragen.

Doorlooptijd en complexiteit vormen een 'tweede cluster' aan frictie

Naast administratie worden doorlooptijd/snelheid en complexiteit/veel eisen veel genoemd. Dit wijst op een combinatie van proces- en ontwerpissues: niet alleen "veel werk", maar ook "lang wachten" en "moeilijk te doorgronden".

Aandachtspunten

Niet iedereen rondt de vragenlijst af

In het werkdocument staan 121 respondenten geregistreerd, maar de noemer verschilt per vraag. Dit betekent dat je bij interpretatie steeds moet kijken naar hoeveel respondenten die vraag daadwerkelijk invulden.

Grote groep zonder recent subsidiegebruik: kansen blijven mogelijk liggen

45,1% geeft aan de afgelopen drie jaar geen subsidies te hebben benut. De data zeggen niet automatisch waarom (dat vraagt vervolgvragen), maar het onderstreept dat bereik en drempelverlaging relevant blijven.

Subsidieverkenning is vaak geen vaste bedrijfsroutine

Omdat slechts 36,3% subsidie-inventarisatie "vast op de agenda" heeft, is de kans groot dat organisaties pas gaan zoeken wanneer er al een concreet project of probleem ligt. Dat werkt tijdsdruk en gemiste deadlines in de hand.

Administratieve last & gevraagde bewijslast wordt vaak als disproportioneel ervaren

Dit is het meest genoemde verbeterpunt in open antwoorden. Het risico is dat met name kleinere organisaties afhaken, juist omdat zij minder capaciteit hebben voor documentatie en verantwoording.

Doorlooptijd en bevoorschotting raken liquiditeit

Meerdere respondenten noemen dat lang wachten of beperkte bevoorschotting knelt, zeker bij kleinere organisaties. Dit kan deelname ontmoedigen, ook wanneer een regeling inhoudelijk passend is.

Complexiteit van regelingen is een drempel op zichzelf

Respondenten beschrijven regelingen als "ingewikkeld" en "bewerkelijk". Dit wijst op behoefte aan heldere uitleg, voorspelbaarheid in criteria en eenvoudige routekaarten ("wat moet ik doen en wanneer?").

Verschillen per branche/sector

Per branche/sector lijken verschillen in het gebruik in de afgelopen 3 jaar van subsidies. Omdat bij sector meerdere antwoorden mogelijk is, kan één respondent in meerdere sectoren meetellen. Verder zijn sommige sectoren klein in aantal en zijn die uitkomsten dus indicatief.

Subsidiegebruik (afgelopen drie jaar) per sector

Sector	Ja (%)	Ja	Nee	Niet beantwoord
Overig	78,6%	11	3	14
Logistiek en transport	80,0%	4	1	5
Bouw en infrastructuur	71,4%	5	2	7
Industrie en productie	61,9%	13	8	21
Onderwijs en training	58,3%	7	5	12
Zorg en welzijn	54,5%	6	5	11
ICT en technologie	50,0%	5	5	10
Financiële en zakelijke dienstverlening	40,9%	9	13	22
Horeca en toerisme	40,0%	2	3	5
Handel en detailhandel	36,4%	4	7	11
Creatieve industrie	33,3%	1	2	3
Landbouw, natuur en milieu	100%	2	0	2

Subsidiegebruik in de afgelopen drie jaar per provincie

Bij provincie waren meerdere antwoorden mogelijk omdat organisaties kunnen in meer dan één provincie gevestigd zijn.

Provincie	Ja (%)	Ja	Nee	Niet beantwoord
Groningen	53,3%	16	14	30
Friesland	45,8%	11	13	24
Drenthe	68,0%	17	8	25

RVO en SNN meest genoemd en provincies en gemeenten volgen

Als het gaat om instanties waar ondernemers subsidies aanvragen of overwegen aan te vragen, worden SNN en RVO het vaakst genoemd. SNN wordt door 61,0% van de respondenten genoemd en RVO door 58,4%. Daarna volgen de provincies (42,9%) en gemeenten (23,4%). Regionale loketten zoals GroBusiness en Ik Ben Drents Ondernemer (IBDO) / YNbusiness worden beduidend minder vaak genoemd (beide 10,4%). Opvallend: 15,6% geeft aan geen van deze instanties te gebruiken of te overwegen; 19,5% noemt "anders", wat wijst op aanvullende routes buiten de standaardlijst.

Wisselende bekendheid subsidieregelingen

De bekendheid met specifieke subsidieregelingen is wisselend. SLIM is het meest bekend (54,5%), gevolgd door WBSO (50,6%). Daarna volgen onder meer de MKB Haalbaarheidsvoucher (36,4%), MIT R&D Samenwerking (33,8%) en JTF (32,5%). Regelingen als VIA (26,0%) en Valorisatie Klein/Middelgroot (23,4%) worden minder vaak herkend. 13,0% selecteert "geen van bovenstaande".

Verantwoording

De peiling is in 2026 uitgezet door VNO-NCW MKB Noord in samenwerking met ASBR Subsidium B.V. In het werkbestand zijn 121 respondenten geregistreerd; 70 inzendingen zijn afgesloten. Niet iedereen heeft alle vragen ingevuld; daardoor verschilt het aantal antwoorden per vraag. De verspreiding liep via meerdere kanalen; in de ingevulde kanaalantwoorden wordt VNO-NCW MKB Noord het vaakst genoemd (77,1%), gevolgd door NPAL (7,1%) en varianten van LinkedIn (7,1%), met een kleine restcategorie "overig" (8,6%). Exacte veldwerkperiode en gebruikte enquête-tool zijn niet beschikbaar in de aangeleverde data.

Methodische noot

Bij vragen met "meerdere antwoorden mogelijk" tellen percentages op tot meer dan 100%; in de volledige rapportage staan per uitkomst de bijbehorende aantallen, noemers en missings in de appendix.

Meer weten of ondersteuning nodig?

Voor het onderzoek kan contact worden opgenomen met Jurgen Elshof, Regiomanager VNO-NCW MKB Noord, 06-27876986, elshof@vnoncw-mkbnoord.nl.

Leden van VNO-NCW MKB Noord kunnen gebruik maken van de Subsidie Helpdesk Noord. Wij helpen kosteloos met advies over beschikbare subsidies, ondersteuning bij aanvraagprocedures en begeleiding bij administratieve verplichtingen.

Contact Subsidie Helpdesk Noord:

✉ info@asbr.nl

☎ 088-1260470

Resultaten en conclusies

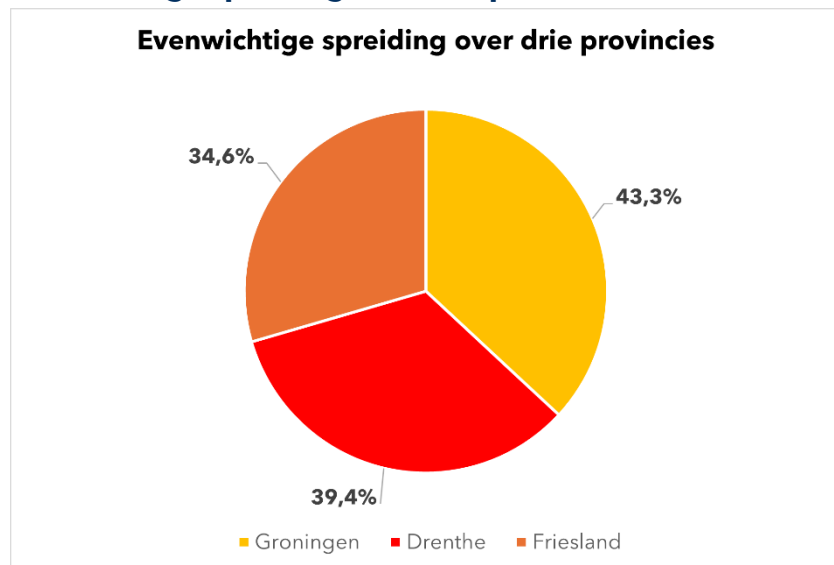
Voornamelijk private ondernemingen

Aan de peiling hebben organisaties uit Noord-Nederland deelgenomen, afkomstig uit een brede mix van sectoren en provincies. De meerderheid bestaat uit private ondernemingen (80,0%), zoals MKB-bedrijven en grotere commerciële organisaties. Daarnaast namen organisaties zonder winstoogmerk (9,5%) en publieke organisaties (7,6%) deel. Een klein deel valt in de categorie "anders" (2,9%).

In vergelijking met 2025 is de 2026-peiling twee keer groter in omvang met een iets lager aandeel private ondernemingen (80,0% vs. 84%), een vergelijkbaar MKB-profiel (80,8% vs. 79%) en een iets lager aandeel dat in de afgelopen drie jaar subsidies benutte (54,9% vs. 60%).



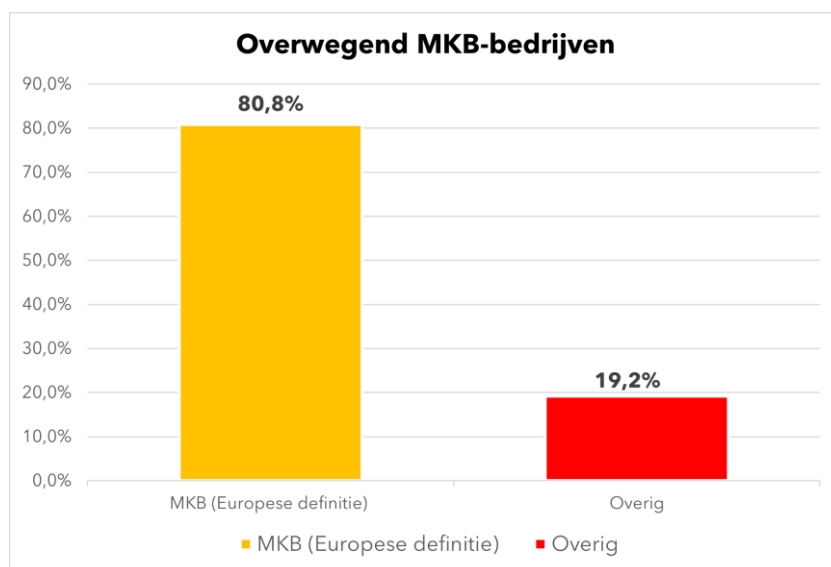
Evenwichtige spreiding over drie provincies



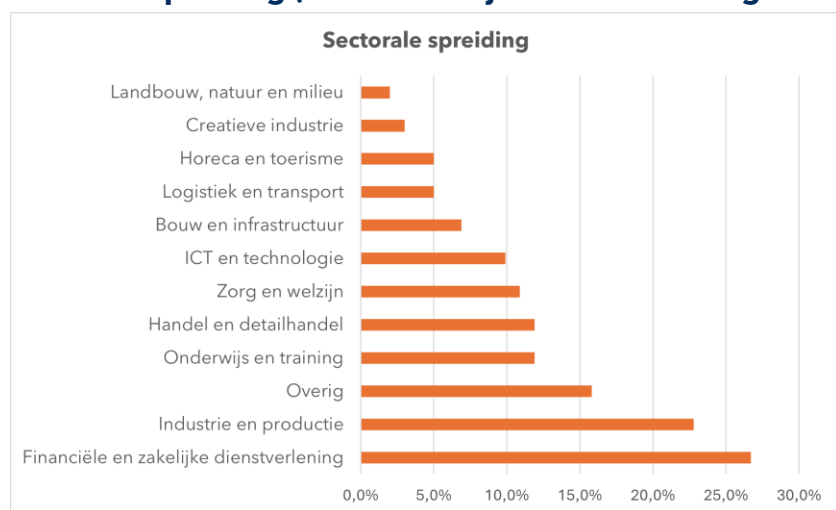
De deelnemers zijn geografisch breed verspreid over de noordelijke provincies. Groningen wordt het vaakst genoemd (43,3%), gevolgd door Drenthe (39,4%) en Friesland (34,6%). Omdat organisaties meerdere vestigingslocaties konden aanvinken, is dit een vraag met meerdere antwoorden mogelijk en tellen de percentages samen op tot meer dan 100%.

Overwegend MKB-bedrijven

Het merendeel van de deelnemers valt onder de Europese MKB-definitie (80,8%): bedrijven met minder dan 250 medewerkers en een jaaromzet van maximaal €50 miljoen. 19,2% van de deelnemers geeft aan niet onder deze definitie te vallen.



Sectorale spreiding (Vooral zakelijke dienstverlening en industrie)



De sectorale spreiding laat een breed palet aan branches zien. Vooral organisaties in de financiële en zakelijke dienstverlening (26,7%) en industrie en productie (22,8%) zijn sterk vertegenwoordigd. Daarnaast worden onder meer handel en detailhandel (11,9%) en zorg en welzijn (10,9%) regelmatig genoemd, net als sectoren zoals bouw en infrastructuur, logistiek en transport, ICT en technologie en de creatieve industrie. Bij deze vraag waren

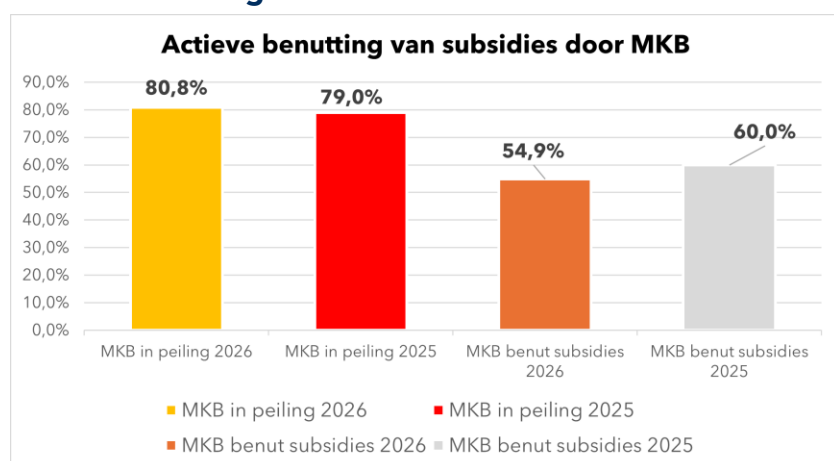
meerdere antwoorden mogelijk.

Met als hoofdactiviteit het meest actief in (zakelijke) dienstverlening

Wat betreft de hoofdactiviteit geven de meeste deelnemers aan actief te zijn in (overige) zakelijke dienstverlening (32,3%). Daarna volgen industrie/productie (17,2%) en handel en/of verkoop (9,1%). De overige antwoorden zijn verdeeld over meerdere activiteiten, elk met een kleiner aandeel.



Actieve benutting van subsidies door MKB



De peiling laat zien dat het noordelijke MKB sterk vertegenwoordigd is (80,8% van de respondenten valt onder de EU-MKB-definitie) en dat 54,9% aangeeft in de afgelopen drie jaar daadwerkelijk subsidies te hebben benut. Ter vergelijking: in de peiling van 2025 lag het aandeel MKB op 79% en gaf 60% aan recent subsidies te hebben benut. In 2026 zien we dus bij deze respondenten een vergelijkbaar

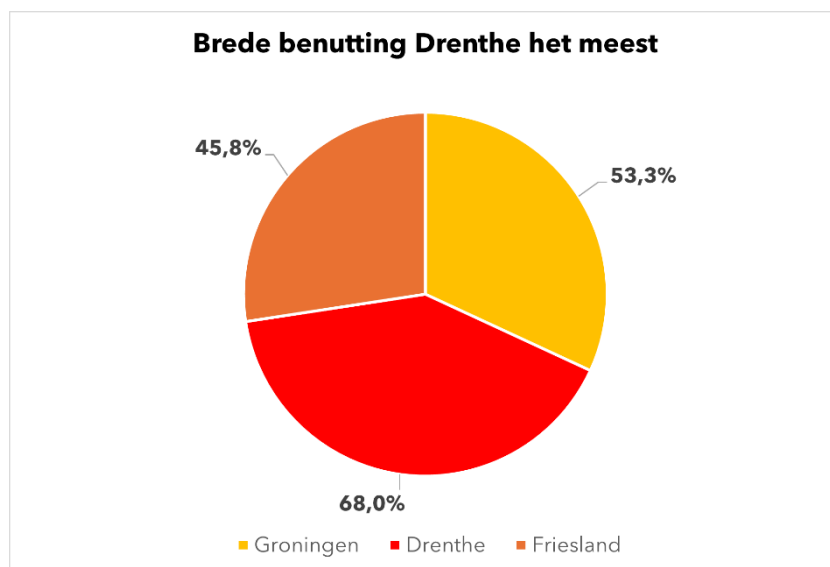
MKB-profiel, met een iets lager aandeel dat subsidies heeft gebruikt.

Personeelsontwikkeling is (nog steeds) een belangrijke subsidietoepassing, maar niet meer de absolute nummer 1

In 2026 worden subsidies vaak ingezet voor innovatie van product/proces/software (48,6%) en bijna net zo vaak voor personeelsontwikkeling en duurzame inzetbaarheid (45,9%). Ter vergelijking: in 2025 was personeelsontwikkeling de meest genoemde toepassing (33%). In 2026 schuift het zwaartepunt dus iets richting innovatie, terwijl personeelsontwikkeling stevig in de top blijft staan.

Brede vertegenwoordiging uit alle drie noordelijke provincies, met in deze respons de relatief hoogste 'ja' in Drenthe

Net als in 2025 doen deelnemers uit Groningen, Friesland en Drenthe mee. In 2026 zien we bij de vraag of er in de afgelopen drie jaar subsidies zijn benut indicatief de hoogste 'ja'-score bij respondenten die (ook) Drenthe selecteren (68,0%), gevolgd door Groningen (53,3%) en Friesland (45,8%). Dit is een signaal dat de betrokkenheid bij subsidiekansen breed in de regio leeft, met in deze respons een relatief sterke 'ja' in Drenthe.



Sterke behoefte aan advies over subsidies (in 2026 duidelijk hoger dan in 2025)

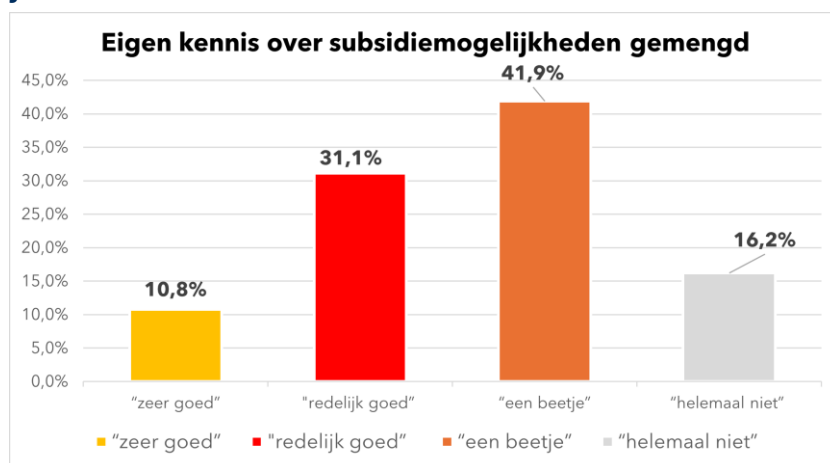
In 2026 geeft 67,6% aan behoefte te hebben aan advies over geschikte subsidies. Dat is duidelijk hoger dan in 2025 (39%). Het onderstreept dat veel organisaties niet alleen willen weten dát er regelingen zijn, maar vooral welke regelingen voor hun situatie kansrijk en passend zijn. Binnen de respondenten die dit invulden ligt het aandeel "advies over geschikte subsidies" in alle drie provincies hoog, met in deze respons Drenthe iets hoger dan Friesland en Groningen (verschillen klein en indicatief door overlap/multi-select provincie).

Ondernemers in uiteenlopende sectoren benutten subsidies

In 2026 zien we dat subsidiegebruik voorkomt in meerdere sectoren. Binnen de respondenten die deze vraag invulden, ligt het aandeel dat in de afgelopen drie jaar subsidies gebruikte bijvoorbeeld rond 71% in bouw en infrastructuur, 62% in industrie en productie en 55% in zorg en welzijn. Ook in andere sectoren komt gebruik voor (zoals logistiek/transport), terwijl het aandeel in de respons lager ligt in onder meer handel en detailhandel en financiële en zakelijke dienstverlening. Dit bevestigt dat subsidies relevant zijn in uiteenlopende delen van de noordelijke economie, maar dat gebruik per sector kan verschillen.

Beperkte kennis over subsidiemogelijkheden

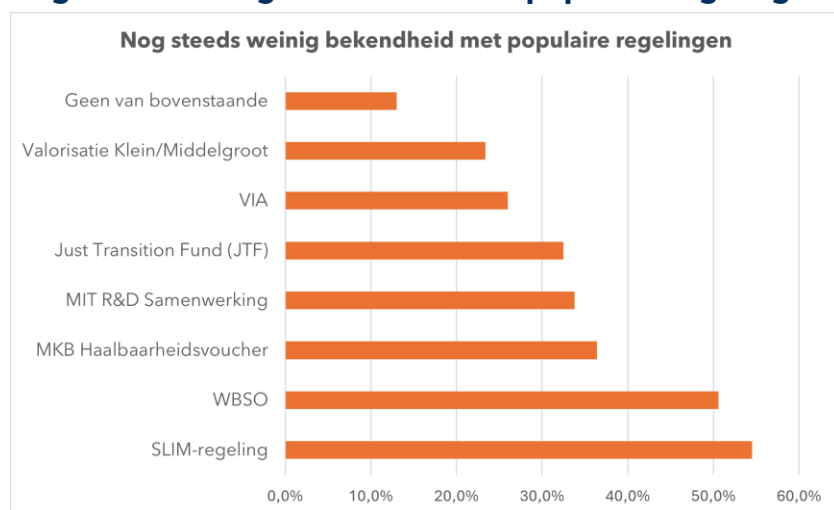
De zelf ingeschatte kennis is in 2026 gemengd. 31,1% zegt "redelijk goed" op de hoogte te zijn van subsidies in de eigen sector, 41,9% zegt "een beetje", 16,2% "helemaal niet" en 10,8% "zeer goed". Opvallend ten opzichte van 2025: het aandeel "redelijk goed" ligt in 2026 iets hoger (31,1% versus 26% in 2025), maar de grootste groep blijft hangen op "een beetje", er is dus nog veel ruimte voor heldere, praktische informatie.



Complexiteit van aanvraagprocedures als barrière

Onder respondenten die de afgelopen drie jaar geen subsidies hebben gebruikt en wél een reden invulden, noemt 47,5% de aanvraagprocedure te complex of tijdrovend. Ter vergelijking: in 2025 lag dit op 32,5%. In 2026 wordt daarnaast ook vaak genoemd dat men niet goed op de hoogte is van beschikbare subsidies en dat men niet zeker weet of de organisatie in aanmerking komt. Dit wijst erop dat drempels zowel in de uitvoering (complexiteit/tijd) als in de oriëntatie (kennis/zekerheid) zitten.

Nog steeds weinig bekendheid met populaire regelingen



De bekendheid met veelgebruikte regelingen is in 2026 iets hoger dan in 2025, maar wel duidelijk geconcentreerd rond een paar namen. De SLIM-regeling is het meest bekend (54,5%), gevolgd door WBSO (50,6%). Daarna volgen onder meer MKB Haalbaarheidsvoucher (36,4%), MIT R&D Samenwerking (33,8%) en JTF (32,5%). Tegelijkertijd geeft 13,0% aan geen van de genoemde regelingen te kennen, wat laat zien dat er nog steeds een groep

is die het subsidielandschap lastig vindt te overzien.

Onduidelijkheid over subsidiabele activiteiten

In 2026 is de behoefte aan duidelijkheid over wat wel en niet subsidiabel is duidelijk aanwezig. 42,3% geeft aan behoefte te hebben aan advies over projectideeën en subsidiabele activiteiten. Ter vergelijking: in 2025 lag dit op 25%. In de 2026-data zijn sommige sectoren klein in aantal, waardoor uitspraken “per sector” hierover niet altijd betrouwbaar zijn, maar het signaal is breed: veel organisaties willen vooraf beter kunnen inschatten of een idee kansrijk is.

Afhankelijkheid van lokale of provinciale subsidies

Waar in 2025 relatief vaak werd verwezen naar gemeenten en provincies, laten de 2026-antwoorden zien dat ondernemers en werkgevers vooral kijken naar SNN (61,0%) en RVO (58,4%) als loketten om subsidies aan te vragen of te overwegen. Provincies worden ook vaak genoemd (42,9%), terwijl gemeenten met 23,4% duidelijk lager liggen. Dit suggereert dat het speelveld voor veel respondenten in 2026 nadrukkelijk ligt bij regionale en landelijke loketten, met gemeenten vaker als aanvullende route dan als hoofdroute.

RVO, SNN en provincies meest bekende instanties

Wat betreft de instanties waar ondernemers subsidies aanvragen of overwegen aan te vragen, worden in 2026 vooral SNN en RVO genoemd. SNN is met 61,0% het vaakst genoemd, gevolgd door RVO (58,4%). Daarna volgen de provincies (42,9%) en gemeenten (23,4%). Regionale loketten zoals GroBusiness en Ik Ben Drents Ondernemer (IBDO) / YNbusiness worden elk door 10,4% genoemd. Opvallend is dat 15,6% aangeeft geen van deze instanties te gebruiken of te overwegen. Dit kan wijzen op beperkte bekendheid, maar ook op een bewuste keuze om (nog) geen gebruik te maken van subsidieregelingen.

Wisselende bekendheid subsidieregelingen

De bekendheid met specifieke subsidieregelingen is in 2026 wisselend, met een duidelijke topgroep. SLIM is het meest bekend (54,5%), gevolgd door WBSO (50,6%). Daarna volgen onder meer de MKB Haalbaarheidsvoucher (36,4%), MIT R&D Samenwerking (33,8%) en JTF (32,5%). Regelingen zoals VIA (26,0%) en Valorisatie Klein/Middelgroot (23,4%) worden minder vaak herkend. 13,0% selecteert “geen van bovenstaande”.

Subsidie Helpdesk Noord

Wie meer wil weten over subsidiemogelijkheden of ondersteuning nodig heeft bij een aanvraag, kan contact opnemen met de Subsidie Helpdesk van ASBR. De adviseurs van ASBR denken graag mee over passende regelingen en de mogelijkheden voor jouw organisatie. Zo krijg je snel inzicht in kansen én praktische hulp bij de aanvraag.

✉ info@asbr.nl

☎ 088-1260470



VNO-NCW MKB Noord
Van der Hoopstraat 4, Groningen
Turfmarkt 11, Leeuwarden
De Bukakkers 20, Emmen

050 - 534 38 44

info@vnoncw-mkbnoord.nl

www.vnoncw-mkbnoord.nl